

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΘ' (ΕΞΑΜΗΝΟ Α')

Ἀθήνα, 1 τοῦ Ἀπριλίη 1922

ΑΡΙΘ. 758 (ΦΥΛ. 7)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α. ΔΙΟΝΑΣ » Σοννέτα

ΔΡ. ΔΟΓΛΑΝΗΣ : Φύλλα.

Ι. FRANK : Ὁ ἄνθρωπος εἶναι καλός.

Α. ΒΕΚΙΑΡΕΛΗΣ : Σὲ μιὰ μικρούλα.

Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ : Ἀνέκδοτα γράμματα πρὸς τὸν Ντίντριχ.

Μ. ΡΟΙΔΑΣ : Ἀπὸ τ' Ἀμορτωλᾶ (Ὁ ἥρωας. — Ἐνα γράμμα. — Ὁ χορὸς τῆς).

ΑΓ. ΛΕΒΕΝΤΗΣ : Ἀνάπλι.

Ι. ΗΛΙΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ : Carmina.

Ο ΝΟΥΜΑΣ : Φαινόμενα καὶ ΠΡΑΓΜΑΤΑ.

Κ. ΜΑΚΙΣΤΟΣ : Ἡ τιμὴ τοῦ Λοχαγοῦ.

ΜΑΡΙΟΣ : Χωρισμοί.

ΜΑΚΒΕΘ : Preludio.

Γ. Δ. ΠΟΝΤΗΡΗΣ : Ξενιτεμένη,

ΚΑΙΣ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, Στὶς ἄλυσίδες.

ΗΛ. ΗΛ. : Βιβλιογραφία : (Ὁ Κάλβος τοῦ κ. Roussel).

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ : Νεοελληνικὴ φιλολογία. — Ξένα φιλολογικά. — Περιοδικά. — Ξένα Περιοδικά. — Χωρὶς γραμματόσημο.

ΣΟΝΝΕΤΑ

Στὸν Α. Α.

«...νὰ γίνης μου σὰν ἀνοιγμα
πρωῖνὸ παραθύρου.»

ΠΑΛΑΜΑΣ

I

Ξεψυχισμένη ἢ χλαλοὴ τοῦ δρόμου
Στὸ ἀπόμερο γραφεῖο μου ἀνεβαίνει,
Ἐνῶ ἡ σκέψη μου βαριά γερμένη
Νὰ ξεδιαλύνει μὲ λαστὸ λατόμου
Τὰ σύνορα ζητᾷ, ποῦ δεσμὰ νόμου
Ἀνθρώπων κι ἀριθμοὶ σακατεμένη
Τὴν εὐτυχία μας κρατᾷ καὶ μένει
Καταλυτῆς ὁ πόνος τοῦ ατόμου..
Δεσμὰ καὶ ἀριθμοί ! Σκληρὰ νυστέρια
Εὐνουχικὰ τῆς ζήσης. Τὸ κεφάλι
Γερτὸ καὶ μουδιασμένα μας τὰ χέρια,
Κι ὁ νοῦς σὲ κύκλων Δαντικῶν τὴ ζάλη...
Σὲ δυὸ μέτρα γῆς στενεύουν τώρα
Οἱ τοῖχοι γύρω μου σὰ στερνὴ ὥρα...

II

Μὰ ξάφνου ἀκούω ρυθμικὸ ἓνα βῆμα
Πρὸς τὸ δωμάτιό μου νὰ ζυγώνει
Σκιρτᾷ ἡ καρδιά, ἡ σκέψη ξαστερώνει
Παντέχοντας ἐλπιδοφόρο κύμα
Ἀπὸ τὴν πλέρια σου ζωὴ τὸ κρῖμα
— Τῶν στοχασμῶν μου νὰ σκορπίσει.. Οἱ πόνοι
Γαληνεμένοι τώρα καὶ φουντώνει
Χαμόγελο στ' αὐλάκια ποῦ τὸ νῆμα
Τῆς θύμησης κ' οἱ ἐνάντιες ἔγνιες ἔχουν
Στὴν ὄψη μου χαράξει. Γοργοτρέχουν
Μιᾶς νέας ζωῆς οἱ πόθοι ἐντός μου,
Καὶ σὰ λευκὸ παννὶ τῆς βάρκας φρίσσει
Μου ἡ καρδιά ξανοίγοντας τοῦ Κόσμου
Καινούργια κάπια ἀνατολὴ καὶ δύση.

Α. ΔΙΟΝΑΣ

ΦΥΛΛΑ

I

Τοῦ κάκου σᾶς ἀντίκρισα, νυφοντυμένες μυγαλιές,
Μ' ἀνθοὺς νὰ πλημμυράτε,
Καὶ σᾶς, πουλιὰ, τὸ αὔριο χτίζοντας ρυθμικὲς φωλιές
Νὰ ποθοκαρτεράτε.
Μέσα μου, ὦ μαθερ σπαραγμέ, μαράζωσεν ἡ καθεμιὰ
Χαρὰ κι ἀπαντοχὴ μου
Κι ἀπὰ σὰ ρεποθέμελα μαυροντυμένη τριγυρνᾷ
Καὶ μοῖρεται ἡ ψυχὴ μου.

II

Τ' ἀηδόνι αὐτὸ ποῦ κελαῖδεῖ μὲ τὴν ἁρμονικὴ λαλιὰ
Πὰ στὴν κληματαριά μου,
Ἀγάπες μοῦ ξανάφερε θυμίζοντας μου τὰ παλιὰ
Τὰ γλυκονεῖράτά μου.
Καὶ λαχταρίζεις μου, ὦ ψυχή, στ' ἅγια νερὰ τῆς λησμονιάς
Νὰ πνίξεις τὸν καημό σου,
Μὰ σέχει πάρει ὁ μαρασμός καὶ τὸ θλιμμένο σου
| ἀρχινᾷς
Πικροπαράπονό σου.

III

Κάτω στην ακροθαλασσιά πού σπάει μ' ακούρητο θυμό
 Τ' άσπρογαλάζιο κύμα,
 Κάτι με σέρνει άπόκρυφο και τής ζωής μου άποθυμώ
 Έκεῖ ν' άνοίξω μνήμη
 Ώ βράχε, πού χαϊδεύει σε μενεξεδένι δειλινό,
 Στην κορυφή σου έπάνω
 Όσα στ' αστήθια μου σφαλνῶ θ' άργοχυθοῦν σένα
 [σκολό
 Βογγοθλιμμένο, πλάνο.

IV

Όλα κιάν μου τὰ μάρανες με τή θλιμμένη σου πνοή,
 Μαῦρε πικρὲ καημέ μου,
 Σιμά σου ὅμως άγνάντεψα τήν παθιασμένη μας ζωή,
 Ώ γλυκοσύντροφέ μου.
 Κυλᾶς γοργόφτερη, ὦ ζωή, και προσπερνοῦν ταξιδευτές
 Τὰ πλάνα διείρατά μας,
 Κι ὥσάν μουντὰ φαντάσματα μένουν σὲ μᾶς ὁδηγητές
 Τ' άναστενάγματά μας
 ΔΡΟΣΟΣ ΛΟΓΓΑΝΗΣ

L. FRANK

“Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΟΣ,, ΤΟ ΕΡΩΤΙΚΟ ΖΕΥΓΑΡΙ

Στους άριθ. 720 και 721 του «Νουμά» (Γεννάριος του 1921) δημοσίεψαμε ένα κεφάλαιο από το περίφημο ανθρωπιστικό βιβλίο του Γερμανού L. Frank: «Ο άνθρωπος είναι καλός» πού θάν το βγάλει άλάκρο, σὲ λίγο, τὸ «Ἀθηναϊκὸ βιβλιοπωλεῖο». Σήμερα δημοσιεύουμε ένα άλλο κεφάλαιο, τὸ V, από τὸ βιβλίο αὐτό, πού θά διαβαστεῖ με τήν ἴδια εὐχαρίστηση πού διαβάστηκε τότε τὸ IV κεφάλαιο, «Ο λόγος τοῦ γκαρσονιού Ροβέρτου».

Α'.

Πρῶτ' πρῶτ', στίς πέντε, ένα δυνατό κουδούνισμα ξύπνησε τὸ δικηγόρο από τὸ βαθύ του ὕπνο.

Μισοκοιμισμένος μπήκε στὸ σκοτεινὸ διάδρομο γιὰ ν' άνοίξει.

— Ποιὸς εἶναι ;

— Ἡ άστυνομία !

Θυμήθηκε άμέσως πῶς εἶχε πει χτὲς σὲ κάπια παρὲν :

— Τὸ γκαρσόνι πού κάνει τίς επαναστατικές διαδηλώσεις γιὰ τήν εἰρήνη, κηρύχοντας πῶς οἱ στρατιωτικές κατάκτησεις εἶναι άνάξιες τῆς ανθρωπότητας και πῶς οἱ στρατιωτικές νίκες δὲν ἔχουν καμιά σημασία γιὰ τήν ἡθική αξία ἐνὸς ἔθνους, αὐτὸ τὸ γκαρσόνι ἐργάζεται γιὰ τὸ μέλλον τοῦ λαοῦ περισσότερο από τὸν πιδ ξακουσμένο μας στρατηγό.

— Καί τώρα οἱ μπόγρηδες τοῦ λαοῦ θά με κλείσουνε στὴ φυλακή ! σιγομουρμούριζε κι άνοίξε τήν πόρτα :

— Ποιόνε γυρεύετε ;

— Τὸν κ. δικηγόρο !

— Ἐγὼ 'μαι !

— Σᾶς παρακαλῶ, νὰ περάσετε μιὰ ματιὰ από τὸ νεκροσκοπεῖο. Κάποιος αὐτοχτόνησε και δὲ βρέθηκε τίποτ' άλλο πάνω του παρά μιὰ κάρτ σας. Τίποτ' άλλο !

— Τίποτ' άλλο ;... Θέλω νὰ πῶ : δὲ θέλετε τίποτ' άλλο ;

— Σᾶς παρακαλοῦμε νάρθειτε νὰ δεῖτε και νὰ μᾶς πείτε ποιὸς εἶναι ὁ αὐτόχειρας...

Στὸ Βερολίνο εἶναι ακόμα άπλωμένη ἡ αὐγινὴ γαλήνη. Μισοσκότεινοι οἱ ασφαλτοστρωμένοι δρόμοι.

Μολαταῦτα στὴν αγορά εἶναι μαζωμένος αρκετὸς κόσμος. Παραδειγματική τάξη. Όλοι φαίνονται στὸ σκοτάδι σὰ στοιχιά και σάν πολὺ στενωχωρημένοι.

— Τί καρτεράτε ἐδῶ ; ρώτησε ὁ δικηγόρος ένα γεροεργάτη, πού φοροῦσε σκισμένα και με σπάγγο μπαλωμένα λουστρίνια.

— Σήμερα ἔχει ψάρια τοῦ Δήμου... Ἀπὸ τὴ μιὰ, ὕστερ' από τὸ μεσημέρι, θάρχινῆσει τὸ πούλημα !...

— Μὰ γιατί στέκεται από τὰ ξεμερώματα ὁ κόσμος ἐδῶ ;

— Ἐμεῖς στεκόμαστε ἐδῶ από ψὲς τίς δέκα ...

Όσοι ἤρθανε τὰ μεσάνυχτα, μπορεί νὰ μὴν πάρουν και τίποτα... Ἴσως ναι ἢ ἴσως ὀχι...

Ὁ δικηγόρος προχώρησε μαζὶ με τὸ χωροφύλακα.

— Εὐχαριστῶ. Ὡς τὸ βράδι θά στείλω τήν ἐκθεσή μου στὴ Διεύθυνση τῆς Ἀστυνομίας

Και σκέφτηκε :

— Κάθε μέρα πεθαίνουνε χιλιάδες ἐκεῖ στὰ Μέτωπα· δὲ θά μπορούσανε νὰ θυσιαστοῦν ἐδῶ, στὴν πόλη, γιὰ τὰ μεγάλα ἰδανικά ; Γιὰ τὴ λευτεριά ;... γιὰ τὴ συναδέλφωση ;... Ποῦ νὰ βρισκται ἄρα γε ὁ ἰδεαλισμὸς αὐτοῦ τοῦ λαοῦ ;

Γιὰ τὴν ὥρα ὁ ἰδεαλισμὸς τοῦ λαοῦ βρισκότανε στὸ Νεκροσκοπεῖο· εἴκοσι ἄνθρωποι πού εἶχαν αὐτοκτονήσει, πού εἶχαν ἀφίσει, χωρὶς νὰ επαναστατήσουν ἢ νὰ διαμαρτυρηθοῦνε, αὐτὴ τὴν κοινωνία...

Μιὰ μεγάλη σάλα, ἐφοδιασμένη με τὰ τελευταία μέσα τῆς Ἱατρικῆς ἐπιστήμης· μεγάλα τζάμια,